

UNDERVISNINGS- MATERIALE

TILGODESER FÆLLES MÅL

MUSIK
3. - 4. KLASSE

Syng med Sigurd
Musik og det uforklarlige
Automattegn til musikken

Brug før / efter skolekoncert med
SIGURD BARRETT
AARHUS SYMFONIORKESTER
SIGURD OG DET UFORKLARLIGE

INDHOLD

- 3 Sådan bruges materialet
- 4 **Undervisningsmateriale til musik**
- 4 Fælles Mål
- 5 Til musiklæreren
- 5 Se præsentationsvideoen
- 6 Syng to sange med Sigurd (videoer)
- 7 Tekst til Danmark gennem 1000 år
- 8 Tekst til Frit at tale
- 9 Musik og det uforklarlige
- 10 Automattegning til musik
- 11 Koncertplakat

Levende
Musik i Skolen

Undervisningsmaterialet er lavet i samarbejde med Levende Musik i Skolen

Forsidefoto: Mike Reuter

Grafiker: Jes Vang

SÅDAN BRUGES MATERIALET

Materialet er sammensat, så du kan plukke de opgaver, I har tid til som forberedelse til koncerten 'Sigurd og det uforklarlige'.

Gennem små øvelser kan eleverne reflektere over begrebet 'det uforklarlige' og selv forholde sig til begrebet.

MUSIK

2-4

timer

- Til musiklæreren – se side 5.
Her uddybes undervisningsidéerne og forberedelsen til koncerten.
Se præsentationsvideoen.
- Syng to sange med Sigurd (video). I skal bruge sangene til koncerten – se side 6.
- Musik og det uforklarlige – se side 7.
Nogle uforklarlige – eller i hvert fald svært forståelige – begreber parres med nogle stykker musik.
Er eleverne enige om, hvordan musikken skal sættes sammen med begreberne?
- Automattegning til musik – se side 11.
Hvilke tegninger kommer der frem, når eleverne lytter til musik, mens de tegner, og kan de forklare deres tanker? Måske ikke, men det er heller ikke et krav.

FÆLLES MÅL

Musik efter 4. klasse

KOMPETENCEOMRÅDE OG -MÅL

KOMPETENCEOMRÅDE

1. Musikudøvelse
2. Musikforståelse

KOMPETENCEMÅL

1. Eleven kan deltage opmærksomt i sang, spil og bevægelse med bevidsthed om egen og andres rolle i musikalsk udfoldelse.
2. Eleven kan lytte opmærksomt til og udtrykke sig varieret om musik.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSOMRÅDE OG -MÅL

Sangrepertoire

Eleven kan synge med på forskellige typer af sange og salmer.

Eleven har viden om tekst indhold og melodi i sange og salmer.

Musikoplevelse

Eleven kan lytte til levende fremført musik.

Eleven har viden om lytte adfærd ved levende fremført musik.

EKSEMPLER PÅ LÆRINGSMÅL

1. Eleven kan lære sange og synge med i løbet af koncerten.
2. Eleven kan deltage i en koncert med symfoniorkester i en stor koncertsal.
3. Eleven kan associere til udtryk i musikken.
4. Eleven kan genkende og beskrive følelser, som musikken sætter i gang.

Bemærk

Ovenstående Fælles Mål er eksemplariske og dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i undervisningsmaterialet enkle at justere i sværhedsgrad og kan tilpasses alle klassetrin i pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er med andre ord ikke udtømmende for materialets relevans.

TIL MUSIKLÆREREN

Snart skal du og dine elever i Musikhuset Aarhus for at se koncerten

Sigurd og det uforklarlige

Medvirkende er Sigurd Barrett og Aarhus Symfoniorkester.

Du har mulighed for at give eleverne den bedst mulige koncertoplevelse ved at bruge et par musiktimer på de opgaver, du finder her i materialet.

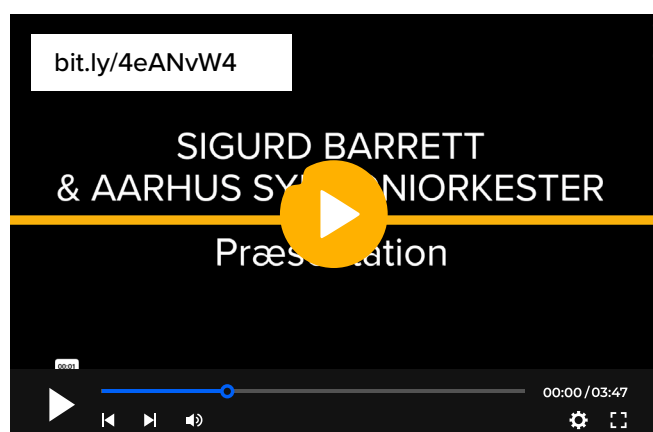
Der er to sange med Sigurd i materialet, og der er undertekster, så I bare kan synge løs.

Materialet handler dels om 'det uforklarlige' som et givet faktum ved at være menneske, og dels om hvordan musik kan beskrive og forløse følelser, som man kan have for det ukendte – det uforklarlige. Og det gælder både børn og voksne.

Musikfagligt deltager eleverne i en helt uformel analyse i samtale om nogle stykker musik, som derefter parres med nogle spørgsmål om uforklarlige ting i livet.

Dernæst introduceres begrebet 'automattegning' til musik, og eleverne prøver at automattegne, men også at forsøge at forklare de tanker og følelser, som måske blev igangsat af den musik, eleverne hørte undervejs.

Se den korte præsentationsvideo fra Sigurd Barrett med eleverne:

Fotos: Jes Vang

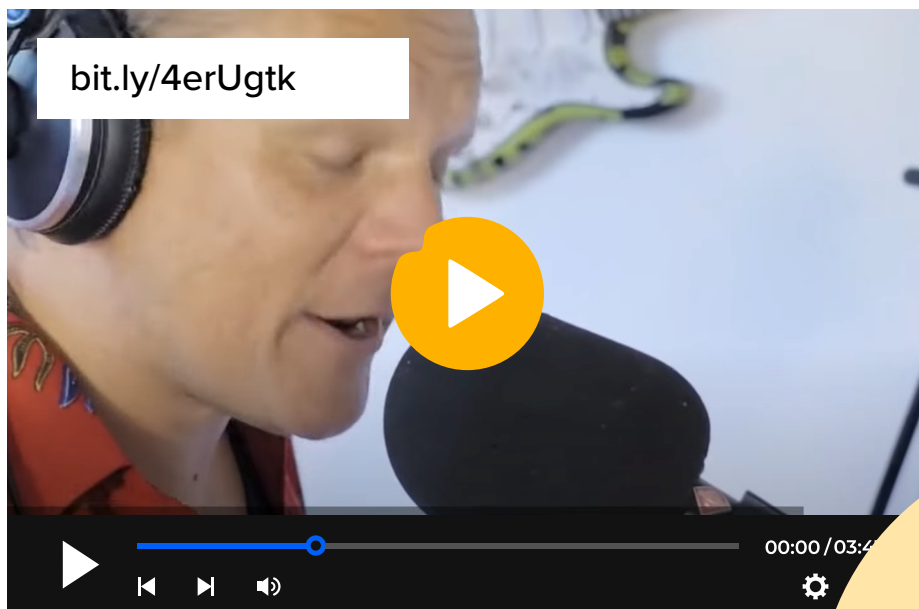
Foto: Mike Reuter Grafiker: Jes Vang

SYNG TO SANGE MED SIGURD

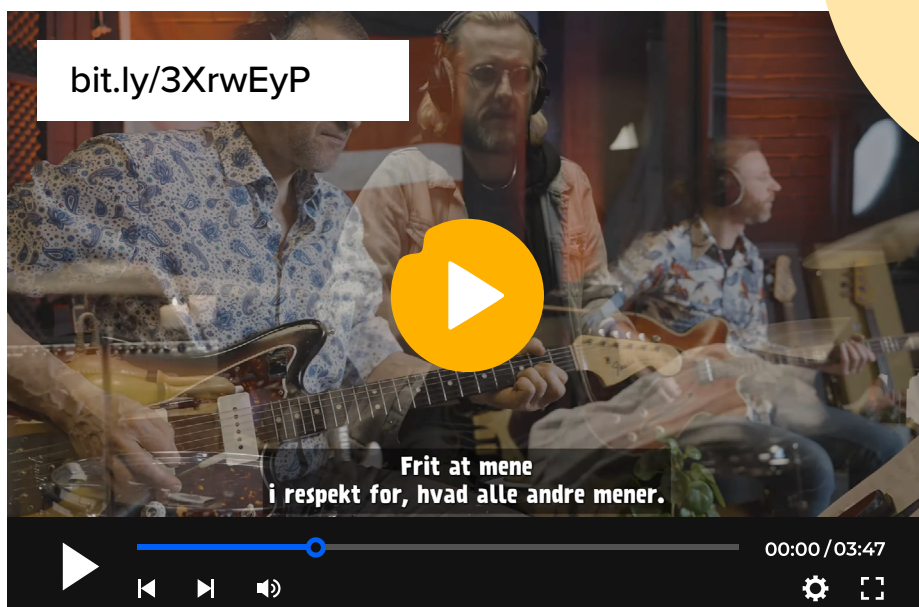
Danmark gennem 1000 år

Tekst og musik: Sigurd Barrett

Frit at tale

Tekst og musik: Sigurd Barrett

Der er undertekster på begge videoer. I kan også vælge at bruge teksterne på de to næste sider.

DANMARK GENNEM 1000 ÅR

---

*Danmark gennem tusind år,
vi kan se hele verden herfra, hvor vi står.
Helt fra Kronborg til Jelling og Hammershus
kan vi mærke historiens vingesus.
Danmark gennem tusind år,
du har charme og udsyn og bølgende hår.
Hvis vi favner den verden, vi ikke forstår,
så kan verden af i morgen bli' bedre end verden af i går.*

Gravballemanden var virkelig på spanden,
han gik midt på marken og sang.
Da han blev dolket af jernalderfolket,
var vejen til mosen lidt lang.
Og Egtvedpigen, som vi troede var jysk,
hun viste sig pludselig at være klingende tysk.
Historien den er vild, og den overrasker gang på gang.

Danmark gennem tusind år ...

Tveskæg og Blåtand var vikinger, sådan!
De samlede Norden i ét.
Så var der Saxo og konger i laksko,
som syntes, at krige var fedt.
Og Christian den 4. bygged' tårne og spir,
mens Grundtvig skrev digte ned på gammelt papir.
Carl Nielsen han skrev mere end 100 gode melodier.

Danmark gennem tusind år ...

Nye fabrikker og æsler og krikker
blev afløst af biler og fly.
Muld blev til marker, og vindmølleparker
gav ny energi til hver by.
Og mens alting buldred' stod vi danske og så,
at her midt i verden var vi pludselig lidt små,
men sammen med andre er fremtidshimlen smuk og blå.

Danmark gennem tusind år ...

Musik og tekst: Sigurd Barrett
Copyright © 2016 Dansk Sang, Musiklærerforeningens forlag

FRIT AT TALE

Frit at tale

om de ting, som kan ligge os på sinde,
det er samtalens smukke, dybe mening,
og med ord kan vi samles i forening.
Her er ordet frit,
og Danmark dit og mit.

Frit at mene

i respekt for, hvad alle andre mener.
Det er bidrag til samfundssind, der ydes,
hver gang meninger fordomsfrit kan brydes.
Her er sindet frit,
og Danmark dit og mit.

Frit at tænke,

frit at tro, frit at synes, frit at længes.
Det er summen af vore bedste tanker,
som bli'r samfundets klippefaste anker.
Her er målet frit,
og Danmark dit og mit.

Frit at samles

om hvad vi hver især kan finde vigtigt,
dele drømme og ytre, hvad vi tænker,
ingen statsmagt må lægge sind i lænker.
Her er spillet frit,
og Danmark dit og mit.

Frit at stemme

i respekt for de mange andre stemmer,
det er ånden fra 1849,
som til stadighed vokser og bli'r større.
Her er valget frit,
og Danmark dit og mit.

Frit at elske

dette land, vore forfædre har bygget.
Lad os åbne os op, men lad os værne
om den ret, som er selve livets kerne.
Udsynet er frit,
og Danmark dit og mit.

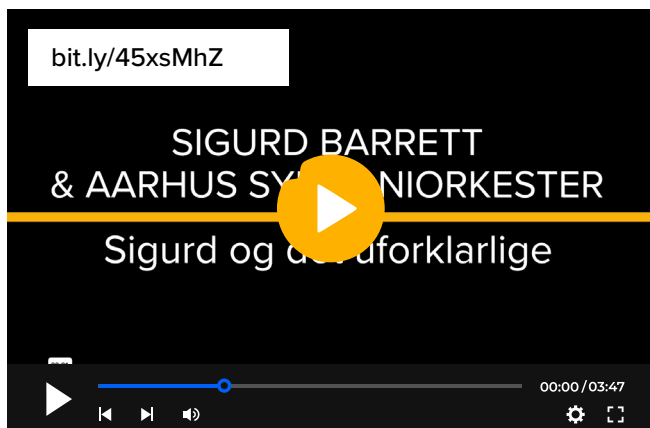
Musik og tekst: Sigurd Barrett
Copyright © 2024 Dansk Sang, Musiklærerforeningens forlag

MUSIK OG DET UFORKLARLIGE

- Vis videoen, hvor Sigurd fortæller lidt om, hvorfor han laver sange om 'det uforklarlige'.

- Tal med eleverne om:
Bliver man ikke bare ked af det og utryg ved at finde ud af, at der er så meget, man ikke kan forklare? Eller bliver man klogere ved at tænke på ting, hvor der faktisk ikke er noget svar? Kan musik forstærke en følelse?
- Her er fire spørgsmål om noget uforklarligt.
Der er også fire stykker musik. Tal med eleverne om, hvilke sætninger og musik der passer sammen. Brug brikkerne på næste side.
I skal ende med at have fire tekstbrikker lagt på de fire musik-brikker. Hvis det slet ikke går op til sidst, må I prøve at starte forfra.

1. Hvad er der mon ude i rummet?

Musik: [Also sprach Zarathustra – bit.ly/3xqbQx4](https://bit.ly/3xqbQx4)

2. Hvorfor kan drømme være mærkelige?

Musik: [Clair de lune – bit.ly/3RBvNI6](https://bit.ly/3RBvNI6)

3. Hvorfor bliver man glad af at danse?

Musik: [Folkemusik – bit.ly/4enCCad](https://bit.ly/4enCCad)

4. Mon der findes spøgelse eller ånder?

Musik: [Ambient Music – bit.ly/4eqGQ0H](https://bit.ly/4eqGQ0H)

Vis ikke eleverne videoerne før bagefter – afspil kun lyden for dem.

- Prøv sammen med eleverne at finde på emner eller hændelser, som de ikke kan forklare og gerne vil beskæftige sig med. Kombiner tankerne med musik. Hvilken musik kunne passe til? Alle genrer kan bruges, men vælg helst musik uden dansk eller engelsk tekst.
Brug de tomme brikker på næste side til jeres forslag.

BRIKKER TIL MUSIK OG DET UFORKLARLIGE

Hvorfor bliver man glad af at danse?	Hvorfor kan drømme være mærkelige	Musik 1	Musik 2
Hvad er der mon ude i rummet?	Mon der findes spøgelser eller ånder?	Musik 3	Musik 4
		Musik 5	Musik 6

Klip disse tekstbrikker ud.

Brug disse musikbrikker som spilleplade, hvorpå I lægger tekstbrikkerne.

AUTOMATTEGNING TIL DET UFORKLARLIGE

I denne øvelse hører eleverne et stykke musik og tegner en automattegning.

Som indledning kan I tale om, hvilken musik eleverne hører, når de er glade eller triste. Måske har de aldrig tænkt over det.

De kan farvelægge tegningen og bagefter forklare, hvad de tænkte, og hvad de tror, tegningen viser. Måske er det noget konkret, måske noget uforklarligt.

Hvad er en automattegning?

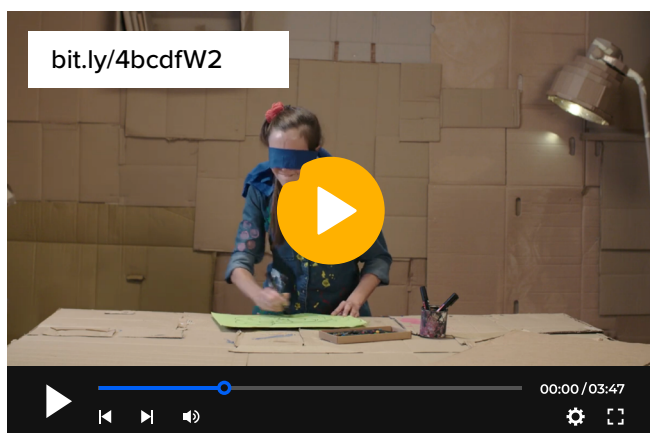
I en automattegning lader man penslen eller blyanten tegne frit hen over papiret. Man skal ikke tænke over noget særligt motiv, men bare slippe fantasien løs. Når I laver automattegning til et stykke musik, vil musikken komme til at påvirke tegningen.

Kunstneren, Asger Jorn, lavede mange automattegninger. Ofte lukkede han øjnene og tegnede på papiret uden at se eller tænke.

Giv eleverne denne opgave:

- Lyt til musikken, og tegn frit uden at tænke på noget særligt. Bestem selv musikken, eller brug fx dette link: bit.ly/3VMaBSI
- Gå sammen to og to, når I har tegnet. Find figurer, dyr, mennesker og andre ting i hinandens tegninger.
- Mal figurerne, mens I fortæller hinanden, om I lagde mærke til musikken undervejs. Ville tegningen være blevet anderledes med noget andet musik?

Få masser af gode idéer her:

- Se evt. videoen med eleverne, og lav en ny automattegning.

KONCERT

Foto: Mike Reuter Grafiker: Jes Vang

SIGURD OG DET UFORKLARLIGE

KLASSER

STED

TIDSPUNKT